

informatieboekje

groep 4

schooljaar 2019-2020

Rubenshof 8 / 4907 MX OOSTERHOUT / 0162-452361
Nevenvestiging: Kruidenlaan 32 / 4907 AH / 0162-727126
rubenshof@obsrubenshof.nl / www.obsrubenshof.nl

Beste ouders/verzorgers,

Dit is het leerstofoverzichtsboekje van groep 4. Wij hopen dat, na het lezen van dit boekje, een heleboel dingen voor u duidelijk zijn geworden. Het is de bedoeling dat u uw kind beter begrijpt, als het met verhalen thuiskomt.

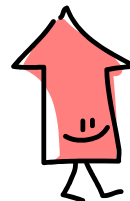
Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben over bepaalde zaken, dan kunt u altijd bij ons terecht.

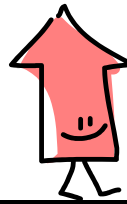
U bent natuurlijk ook van harte welkom zonder specifieke vragen. Ook kunt u altijd even komen kijken naar de werkjes van uw kind.

De Interne Begeleider voor de onderbouw is Karin Brouwers.

Met vriendelijke groeten,

Hella Zijlmans
Shanti Tak
Fleur van Gestel
Loes Oudenhoven

Wij werken met de nieuwste versie van de taalmethode Taal Actief. Een belangrijk uitgangspunt van Taal Actief is *betekenisvol* leren. Leren moet voor kinderen betekenis hebben en functioneel zijn voor de praktijk van alledag. Taal Actief werkt met wereldoriënterende en sociaal-emotionele thema's die aansluiten bij de algemene ontwikkeling en leefwereld van kinderen. Binnen een thema is gekozen voor een doorlopend verhaal, met hoofdpersonen en gebeurtenissen waarmee kinderen zich kunnen identificeren.

Taal Actief is opgebouwd uit acht thema's van elk vier weken. Elk thema is gekoppeld aan een ankerverhaal, dat het thema introduceert. De volgende vier leerstofdomeneinen komen in elk thema voor:

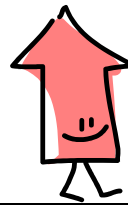
1. Woordenschat: leer- en onthoudstrategieën
2. Spreken en luisteren
3. Schrijven (opstel, brieven)
4. Taalverkennen

Met de methode wordt op drie niveaus gewerkt (drempel, basis, verrijking). Kinderen krijgen indien nodig verlengde instructie en oefenen zelfstandig op niveau verder. Taalbegaafde leerlingen kunnen doorwerken in een plusboek.

Elke les is als volgt opgebouwd:

- Introductie
- Instructie en oefening
- Verwerking
- Reflectie

Na elk thema volgt een toets en na twee thema's volgt een "parkeerweek", waarin wordt teruggekeken naar wat de kinderen in dat blok hebben geleerd. De kinderen kunnen dan bepaalde opdrachten afmaken of extra oefenen, of doorwerken in het plusboek. Voor de leerlingen wordt elke les het lesdoel duidelijk gemaakt: "dit ga je leren" en "dit moet je kunnen na de les". Ook wordt na elke les gereflecteerd.

Spelling

Naast de taalmethode gebruiken we de methode Taal Actief Spelling. Deze methode sluit aan bij de thema's van de taalmethode. Hierdoor is er een optimale afstemming tussen taal en spelling.

De eerste drie weken worden gebruikt om de spellingcategorieën aan te bieden en te verwerken. Net als bij taal wordt de lesstof op niveau aangeboden.

De vierde week wordt gebruikt om te herhalen en te verrijken naar aanleiding van het dictee.

Lezen

Groep 4 is een heel belangrijk jaar wat betreft het technisch lezen. We adviseren om ook thuis veel met uw kind te lezen, zowel zelfstandig (hardop) lezen als voorlezen.

De methode Station-Zuid is een methode **voortgezet technisch lezen** voor groep 4 t/m 8. Naast technisch en vloeiend lezen komt ook leesbevordering expliciet aan bod, onder meer door een spannend vervolghet verhaal over de Brandweerclub, een groep kinderen die avonturen beleef in een oude brandweerkazerne.

Uitgangspunt is dat in groep 4 elke dag voortgezet technisch lezen wordt aangeboden. Drie soorten lessen wisselen elkaar af:

1. Basisinstructieles (30 minuten)
2. Herhalingsinstructieles (30 minuten)
3. Leesbevorderingsles (45 minuten)

Het jaarprogramma bestaat uit vier blokken. Elk blok is thematisch opgebouwd en omvat zeven lesweken, een toetsweek en een week uitloop. De methode biedt instructie en verwerking op drie niveaus:

- 1-ster voor zwakke lezers.
- 2-ster voor gemiddelde lezers
- 3-ster voor sterke lezers.

De groep start altijd samen en daarna werkt ieder kind op zijn eigen niveau verder met extra begeleiding en instructie voor de zwakke lezers en meer uitdaging voor de sterke lezers.

Het materiaal voor de leerlingen bestaat uit leesboeken, werkboeken, antwoordenboeken, roetsjboeken en oefensoftware. De roetsjboeken bevatten connectrijtjes, wisselzinnen en teksten die aansluiten bij de instructielessen en waarmee extra geoefend kan worden.

De website, “**debrandweerclub.nl**” is bedoeld om de kinderen thuis verder te laten lezen.

Verder zijn extra materiaal voor leesbevordering en toets- en analysebladen opgenomen. De digibordsoftware volgt de handleiding en bevat uitleg, afbeeldingen en interactieve extra's zoals woordrijen, woordflitsen, filmpjes, luisterverhalen en tekstfragmenten.

Voor **begrijpend lezen** gebruiken we de methode ‘Tekst verwerken’.

‘Tekst verwerken’ is een methode die kinderen helpt om teksten te begrijpen en te bestuderen. Niet alleen op school maar ook daarbuiten.

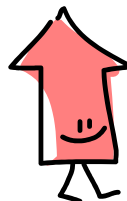
De kinderen leren een aantal leesstrategieën toepassen, waardoor zij een tekst beter kunnen begrijpen. De methode werkt met directe instructie van de leerkracht, waarna zelfstandige verwerking plaatsvindt met behulp van ‘leerzame vragen’.

‘Tekst verwerken’ voor groep 4 bestaat uit dertig lessen verdeeld over vijf blokken. Elk blok bestaat uit vijf lessen en een toetsles.

‘Tekst verwerken’ gaat uit van negen strategieën. Hiervan worden er in groep 4 zeven aangeboden:

1. Leesdoel bepalen (vanaf groep 6)
2. Inhoud voorspellen
3. Voorkennis activeren
4. Doel, structuur en vorm van de tekst herkennen.
5. Leeswijze bepalen (vanaf groep 5)
6. Tekst interpreteren
7. Samenvatten
8. Tekst beoordelen
9. Reflecteren op eigen leesgedrag.

Omdat we in groep 4 voorrang geven aan technisch lezen, komt begrijpend lezen pas later in het jaar aan bod. De leerkrachten kiezen dan bewust de belangrijkste lessen uit, waar we in groep 5 mee doorgaan.

Rekenen

We werken met de vernieuwde versie van de methode Pluspunt. Pluspunt is opgebouwd uit twaalf blokken rondom een bepaald thema. Elk blok duurt drie weken en bestaat uit vijftien lessen.

Les	Inhoud
1 t/m 11	• instructie en oefenen van nieuwe doelen • instructie en oefenen van toetsdoelen onderhouden en automatiseren van rekenvaardigheden
12	• toets
13 t/m 15	• diagnosticeren • remediëring, herhaling, verrijking

Les 1, 3, 6, 8, 11 en 13 zijn leerkrachtgebonden lessen, waarin de nieuwe doelen uitgelegd worden op fundamenteel niveau (de minimumdoelen) en op streefniveau (de basisdoelen).

De overige lessen zijn zelfstandig werklessen, gedifferentieerd op drie niveaus, één ster, twee sterren en drie sterren. Deze lessen worden begonnen met tien minuten automatiseren in het werkboek, waarna de leerlingen aan de desbetreffende les beginnen. Les 12 is de toetsles, waarna er herhaald en verrijkt wordt.

De leerstof in Pluspunt is ingedeeld in zes domeinen:

1	getallen en getalrelaties
2	bewerkingen • hoofdrekenen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen • cijferen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen
3	meten, tijd, geld
4	meetkunde
5	breuken, procenten, verhoudingen en kommagetallen
6	tabellen en grafieken

Wat komt er aan de orde in groep 4?

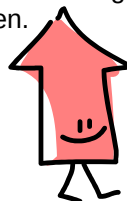
- Herhaling van splitsen
- Getalbegrip (doortellen, terugtellen, sprongen maken op de getallenlijn)
- Optellen en aftrekken onder de 100 (handig rekenen)
- Vermenigvuldigen (de tafels van 2, 10, 5, 3, 4 en 1)
- Meten (lengten, oppervlak, geld, inhoud, gewicht en tijd)
- Meetkundige oriëntatie (plattegrond, spiegelen)
- Automatiseren
- Verhoudingstabel
- Klokijken en tijdsduur bepalen.
- Computer rekensoftware

Het onder elkaar uitrekenen komt in groep 4 nog niet aanbod. De plus- en de minssommen tot 100 rekenen we uit met behulp van een kralenketting op een getallenlijn.

Voorbeeld: $18 + 25 =$

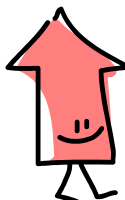
- eerst sprongen van 10
- dan naar het dichtstbijzijnde tiental
- dan de rest

Bij deze methode leren de kinderen *betekenisvol rekenen*. Ze weten bij een kale som een verhaal te bedenken en te tekenen en ze kunnen vertellen wat de waarde is van het getal en waar je dat in de tekening ziet. Belangrijk is dat kinderen zonder te tellen een som uitrekenen.

Schrijven

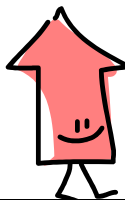
De methode Pennenstreken versie 2 wordt gebruikt. In groep 4 worden de hoofdletters van het verbonden schrift aangeleerd. Het schrijfproces verloopt via ontwikkeling tot beheersing van de fijne motoriek. We hopen door middel van dit proces te komen tot een vlot geschreven, duidelijk leesbaar en persoonlijk handschrift. We letten tijdens het schrijven op een ontspannen schrijfhouding en de juiste pengreep. Wilt u er ook thuis op letten dat uw kind de juiste schrijfwijze en pengreep gebruikt (zie onze schoolgids op de website)? Omdat de kinderen moeite blijven houden met het correct schrijven van de cijfers, oefenen wij dat in groep 4 ook extra. Na de kerstvakantie introduceren we geleidelijk de vulpen.

Wereldoriëntatie

Het woord “wereldoriëntatie” spreekt voor zich: je maakt kennis met en oriënteert je op de wereld om je heen. Dit jaar gaan het team van o.b.s. Rubenshof op onderzoek uit naar een goede methode voor wereldoriëntatie. In de midden- en bovenbouwgroepen zullen we twee methodes uitproberen, die goed aansluiten bij de nieuwste onderwijsontwikkelingen en 21^e eeuwse vaardigheden, om later in het schooljaar een gegronde en definitieve keuze te maken. De eerste methode is Faqta. De tweede is nog niet bekend.

We kijken er erg naar uit om samen met de kinderen op ontdekkingsstocht te gaan.

Verkeer

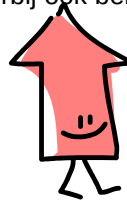
We werken met de verkeersmethode Wijzer door het verkeer. In deze methode wordt nog meer de nadruk gelegd op verkeerssituaties waarin kinderen het uitgangspunt zijn. In de materialen wordt het verkeer voortdurend bekeken vanuit fietsende en lopende kinderen. Bovendien maakt de methode gebruik van digibordsoftware om realistische filmpjes en foto's van verkeerssituaties te bekijken.

In groep 4 komen de volgende onderwerpen aan bod:

1. plaats op de weg
2. oversteken
3. veilig fietsen
4. weer en verkeer
5. verkeersborden
6. anderen in het verkeer
7. tekens
8. samen op pas

Keuze/hoekenwerk

Gedurende een uur per week werken alle kinderen met diverse materialen in hoeken. Zo zijn de kinderen op een andere manier bezig met de leerstof. We werken onder andere met: constructiemateriaal, taalspelletjes, rekenspelletjes, techniekkisten, poppenkast, computers en knutselopdrachten, gezelschapsspelletjes, winkel, leeshoek. De hoeken wisselen diverse malen per jaar, afhankelijk van de thema's waar we mee bezig zijn. Sociale vaardigheden zijn hierbij ook belangrijk.

Gymnastiek

Eén keer per week krijgen de kinderen gymonderwijs in de gymzaal in de Kruidenlaan. We werken met de lessen van Oosterhout in beweging. We werken in vier vakken, waarin verschillende technieken en spelvormen aan bod komen.

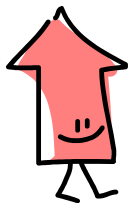
Wilt u ervoor zorgen dat uw kind altijd schone en passende gymspullen bij zich heeft?

Muziek

In groep 4 krijgen de kinderen muziekles van onze vakleerkracht, Paul Overman. De volgende onderdelen komen aan bod:

- liedjes zingen met onderwerpen uit de belevingswereld van het kind.
 - liedjes begeleiden met instrumenten:
 - maatbegeleiding door middel van ritme-instrumenten
 - ritmische begeleiding
 - harmonische begeleiding (bijvoorbeeld door middel van een xylofoon)
 - parameters
- bijvoorbeeld: hoog – laag
 vlug – langzaam

- muziek beluisteren bijvoorbeeld: ontspannen luisteren
vrije beweging
- melodische vorming bijvoorbeeld: het zingen van liedjes
met grotere intervallen
- ritmische vorming bijvoorbeeld: d.m.v. klappen
d.m.v. het werken met
ritme-instrumenten
- bewegen op muziek

Handvaardigheid en tekenen

We maken gebruik van de methode 'Uit de kunst'. Aan de orde komt een aantal beeldelementen zoals vorm, constructie, beweging, kleur en ritme. De leerlingen leren ook omgaan met verschillende technieken, als plakken, knippen, vouwen.

Tekenen gebeurt ook eenmaal per week met behulp van een aantal lessen uit de methode 'Uit de kunst'. Aan bod komen: kleur, ruimte, licht, compositie, natuur en vorm. Naast de methode is er nog tijd voor themalessen.

Dagopening

Twee keer per jaar houden de kinderen een dagopening. Zij mogen zelf weten wat voor soort dagopening zij willen houden. Wij geven enkele voorbeelden:

Een "cognitieve" dagopening

De kinderen kiezen een onderwerp waarover zij willen vertellen. Daarvoor verwerven zij op verschillende manier informatie, bijvoorbeeld in de bibliotheek of via familie.

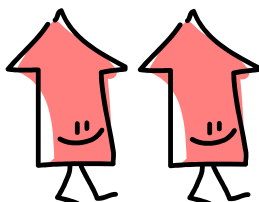
Een dagopening met een rugzak met inhoud als “praatpapier”

De kinderen nemen een rugzak mee met vier verschillende dingen (een foto, speelgoed, een (lievelings)boek, iets van sport of een hobby)
De vier dingen vormen het ‘praatpapier’.

Een boekbespreking

De kinderen vertellen eerst de titel van het boek en de schrijver/illustrator en een stukje over wat gebeurt in het verhaal. Daarna lezen ze een stukje voor uit het boek.

Uiteraard mag u uw kind helpen met de voorbereidingen van de dagopening. Het is niet de bedoeling dat er een hele tekst wordt uitgeschreven die de kinderen oplezen, maar dat zij het zo spontaan mogelijk vertellen (aan de hand van steekwoorden, tekeningen of foto's). Natuurlijk mag u bij de dagopening van uw kind aanwezig zijn, maar overleg dit wel even met uw kind, want niet alle kinderen vinden dit prettig.

De kanjeraanpak

De kanjeraanpak richt zich op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Door verhalen en oefeningen krijgen kinderen inzicht in hun eigen gedrag en dat van de ander. Ze leren om te gaan met hun gevoelens, voor zichzelf op te komen, te luisteren naar anderen en conflicten op een goede manier op te lossen. Iedere week staat de kanjeraanpak een half uur op het rooster. De ene week wordt een verhaal aan de hand van een prentenboek verteld, en de andere week worden er samenwerkings- en vertrouwensspelletjes gespeeld. Daarnaast vormt de kanjeraanpak een onderdeel van de dagelijkse begeleiding van de kinderen. De pijlers van de aanpak zijn:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We hebben plezier met elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

Samenwerking groepen 4

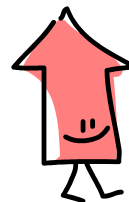
De beide groepen 4 werken nauw samen. Bij de instructie van de vakgebieden lezen, rekenen en spelling, worden de groepen in drieën verdeeld, naar instructiebehoefte. Indien nodig kunnen we deze groepen opnieuw indelen.

We maken daarbij gebruik van het tussenlokaal. De kinderen krijgen in alle drie de lokalen hetzelfde aanbod. In het tussenlokaal is meer ruimte voor begeleiding in een kleinere groep.

Op maandag en dinsdag zit juf Fleur in het tussenlokaal en op woensdag juf Shanti.

Tot slot

We hebben er zin in en gaan er een heel gezellig jaar van maken!

september 2019